

ELŐTERJESZTÉS

Nyúl Község Önkormányzatának 2019. évi költségvetési koncepciója

Tisztelt Képviselőtestület!

A 2019-es évre szóló költségvetés koncepciójának tervezésénél a 2018-as költségvetési struktúrából indultunk ki, gondolva itt a településüzemeltetésre és intézményfenntartásra vonatkozó normatív állami támogatások hasonló mértékére, és a helyi adóbevételek mérsékelt növekedésére. A koncepció készítésénél inkább azokat az európai uniós és hazai forrásokat kívánám kiemelni, ami lehetőséget ad a saját erőn felüli beruházások megvalósításához. Az előterjesztésben fogalmazom meg azokat a feladatokat, amelyeket saját forrásból javasolnék 2019-ben ellátni.

Európai Uniós beruházások a 2019. évre

A 2019. évben új Európai Uniós pályázatok várhatóan már nem kerülnek kiírásra. Az elsőszámú fejlesztési források a Területi Operatív Programban megjelent kiírások voltak, melyből a Győr-Moson-Sopron megyére jutó támogatási összeg 54 milliárd Ft volt, amelyből a falusi települések 25 milliárd Ft-ban részesültek. Ez Nyúl község esetében az **ipari elkerülő út első ütemének megvalósítása** volt. A beruházás 2017. szeptemberében megkezdődött, a sikeres műszaki átadás 2018. áprilisában megtörtént. A projekt költségvetése közel **bruttó 210 millió Ft**-ot tett ki. A beruházás 1400 m hosszú szakaszt érint a körforgalmi csomópont után található vasúti átjárótól a Nyúli Mezőgazdasági Kft. magtáraiig.

Nagy örömmel fogadtuk, hogy az **ipari elkerülő út második szakaszára** benyújtott pályázatunk szintén támogatásban részesült a TOP program keretében. Ennek lényege az út folytatása a magtáraktól a Potyondi útig, valamint a Potyondi út felújítása inntől az Árpád útig. Az új út építése 220 m hosszúságot, míg a Potyondi út burkolatának teljes felújítása 550 m szakaszt érint. A beruházás, valamint a megpályázott és elnyert összeg nagysága **85 569 917 Forint** 100% támogatási intenzitással. Amint a támogatási szerződés megkötésre kerül, megkezdjük a közbeszerzési eljárás kiírását, és bízunk benne, hogy a kivitelezés 2019 nyarán megtörténik.

Az **új európai uniós fejlesztési ciklus 2020-2027** közé esik, melynek támogatási rendszerével kapcsolatban még rengeteg a bizonytalanság. Optimális esetben is, az **első pályázati kiírások 2020-ban** fognak megjelenni, melyekből kézzel fogható **támogatás** a bírálati rendszer tapasztalataiból kiindulva leghamarabb csak **2022-ben** várható.

Hazai források

A közvetlen önkormányzati támogatásokat az önkormányzati miniszter döntése alapján címzett források, illetve a **Magyar Falu programban** megjelenő kiírások fogják jelenteni.

Várhatóan az önkormányzati miniszter fennhatósága alá tartozó, önkormányzati feladatellátásra, mint **intézmények és belterületi utak felújítására** szóló támogatások kerete 2019-ben az eddigiek háromszorosára, mintegy **9 milliárd Forintra** nő.

A jövő évben várható döntés az önkormányzat által beadott **LEADER pályázatról**, amelynek keretében a Jókai utcán a postától a sportpályáig, illetve a Petőfi utcától a Tavasz utcáig

lefednénk az árkokat. Ezáltal lehetővé válna az út mindkét oldalán a későbbiekben parkoló kialakítása, valamint egy komolyabb szintű járda rekonstrukció. A pályázat keretében megvalósítanánk a Tavasz utca – Jókai utca – Sport utca csomópontjának teljes átalakítását és biztonságosabbá tételét. A tervezett költségvetés mintegy **27 900 000 Ft**-ra tehető, melyből a **megpályázott összeg 11 585 000 Ft**. Amennyiben a tél vagy tavasz folyamán a döntés megszületik, akkor még reális lehet a 2019-es kivitelezés.

Nagy segítség lesz a Szurdikban megrongálódott vízmosáskötő gátra elnyert **vis major támogatás** mintegy **3 500 000 Ft** összegben, amelyet önkormányzati forrással kiegészítve helyre tudunk állítani az év során. A szükséges **önrész 2 000 000 Ft**-ra tehető.

A települési önkormányzatok reménysugara lesz jövő évben a **Magyar Falu program**. A 2019-es állami költségvetés tartalékában elkülönítésre kerül 150 milliárd Ft az **5 000 fő alatti települések** fejlesztéseinek támogatására. Ez magában foglal szinte minden olyan kisléptékű fejlesztést, amelyek más pályázati kategóriába eddig nem értek bele. Tartalmazni fogja a négy- és ötszámjegyű, valamint településeket összekötő utak rekonstrukcióját, bölcsődei, óvodai és konyhai fejlesztéseket, közvilágítás rekonstrukciót, munkagépek beszerzését, parkosítást, ravatalozók, faluházak építését. A kiírás célja lesz, hogy megállítsa a települések elnéptelenedését, és támogatást adjon olyan feladatokhoz, melyre eddig a kistépülési önkormányzatoknak nem volt kerete. A pályázati önerő várhatóan az adóerő képesség függvényében lesz meghatározva, valamint a megpályázható összegek függeni fognak a település lélekszámától, illetve a demográfiától, valamint a hátrányos helyzettől. Cél lesz az egyszerűsített pályázati és bírálati rendszer, hogy a községek mielőbb hozzájussanak a támogatásokhoz.

Saját erős beruházások

Az elmúlt évek folyamatos fejlesztéseinek köszönhetően egyre kevesebb a vízelvezetésből, illetve az utak minőségéből fakadó probléma. Sürgősen megoldandó feladat a **vízrendezéshez** kapcsolódóan az **Incső utcai árokrendszer rekonstrukciója**, melyben a Győri Vízi Társulat tudná vállalni a terméskő burkolat újrafugázását. Gondoskodni kell az alsó szakaszokon a lerakódott hordalék kitisztításáról, valamint a Kossuth L. utca és a Pándzsa közötti meder kotrásáról. Kiemelt feladat a korlát rendszer teljes felújítása, melynek alapzatát újjá kell építeni. Hasonló jellegű kihívás a Kápolna utcai árok javítása és a fenti szakaszokon a korlát cseréje. Az **Incső utcai árokszakaszkorlátrendszerének javítása** megközelíti a **70 000 000 Ft**-ot, míg ez a Kápolna utcában a jobb talapzat miatt „csak” **14 000 000 Ft**-ra tehető. Azt látnám reálisnak, ha az Incsőben a legszükségesebb beavatkozásokat elvégeznénk a kiemelten veszélyes szakaszokon, illetve a Kápolna utca végén hajtánánk végre beavatkozásokat.

Javasolom folytatni a településen megkezdett **mart aszfaltos, bitumen emulziós** útjavítások folytatását. Egyre kevesebb olyan utcája van a falunak, ahol nincsen szilárd burkolat vagy pedig az előbb említett technológiával készült út. Látható, hogy amennyiben ezek az utak jó időben készülnek, és nem kapnak extrém terhelést, gondolva itt nehézgépjárművekre és mezőgazdasági gépekre, akkor nagyon jó minőségű, szinte aszfalt keménységű burkolat alakul ki. 2018-ban így készült el a Deák és Vörösmarty utca, a Vak Bottyán utca, valamint a Rigós utca és Cseh hegy utca alsó szakasza. Javasolom, hogy a 2019-es évben, amennyiben forrás adódik rá, készítsük el a **Kölcsey utca, Ősz utca és Levendula utca** hasonló burkolatát is. Ennek költsége mintegy **10 000 000 Ft**-ra tehető.

Örömteli, hogy egyre többen választják Nyúl Községet letelepedés szempontjából. Nagyon sok azoknak a helyi fiataloknak a száma is, akik a volt mezőgazdasági művelésű szülői, nagyszülői telkeken kívánnak építkezni. Ennek kapcsán egyre több településrész és utca alakul ki, ami igényli a közműhálózat fejlesztését. Az idei évben számos jó példa volt a lakossági és önkormányzati összefogásra, melynek keretében elkészült a Mandulafa utca és Levendula utca csatorna hálózata, valamint a Mandulafa utca felső részén a vízhálózat kiépítése.

Egyre több utca lakói fogtak össze és keresték meg az önkormányzatot a közművesítési folyamat megindítására. A jövő év folyamán megvalósulhat az **Apor Vilmos utca külső részének csatorna és vízhálózat** kiépítése, és hasonló folyamat indulhat meg a **Madarász utcában** is. Önkormányzati érintettség a Széchenyi utca folytatása és az Arany János utca közötti terület feltárása is, ahol önkormányzati telkek alakíthatóak ki. Itt számolni kell egy nagy teljesítményű szennyvíz átemelő szivattyú költségével, ami mintegy 10 millió Forintot tesz ki. A beruházás összege a **víz- és szennyvízhálózat**, valamint **murvás útalap** kiépítésével mintegy **30-35 millió Ft-ra** tehető, melynek ellentételezéseként 7 darab önkormányzati telek válik értékesíthetővé.

Régi tervünk a **templom és a bölcsőde közötti mély árok lefedése**, ahol számos **parkolóhelyet** tudnánk kialakítani. Láthatjuk, hogy a reggeli órákban és délután négy óra után milyen hatalmas forgalmat bonyolít le az iskola, a bölcsőde és az óvoda, napközben pedig az orvosi rendelők. Fontos, hogy itt tudjunk gondoskodni normális és biztonságos parkolóhelyekről, ami nagymértékben hozzájárulna a Szent István tér és az egész településkép pozitív irányú változásához. A beruházás nagysága mintegy **20 000 000 Ft**-ot tesz ki.

Nagy gondot és elkerülhetetlen feladatot jelent a településen a **járdák rossz állapota**. Kiemelve kezelendő véleményem és lakossági panaszok szerint a **Kossuth Lajos utca** vasút felőli járdájának rekonstrukciója, a **Jókai utca** Győr felőli járdájának állapota, és a **Táncsics utcai** járda egyes szakaszai. Vizsgálunk kell a településközponti utcák 70-es években épült járdáit is – Hunyadi telep, Ifjúság utca, Veres Péter utca, Ady utca, Dózsa-telep -, melyek java kisméretű betonlapokból került összeállításra. Itt a lapok már kimosztak, és a lakosok a járdák keskenysége és egyenetlensége miatt nem is használják azokat. Felújításuk során mindenképpen sort kell keríteni a szélesítésre, ami az árkokhoz való hozzányúlás nélkül nem végrehajtható.

Jogos az igény **új járdák építésére** is a folyamatosan kialakuló új utcák miatt, ahol nagyon magas a kiköltöző fiatal családok aránya, és szeretnék biztonságos körülmények között igénybe venni a települési szolgáltatásokat autó nélkül is, főleg babakocsival, kisgyermekkel közlekedve. Javasolom tervezési keret beépítését a **Tag utcára, Széchenyi utcára**, valamint a Kossuth L. utca Écs felé vezető szakaszára az **Incsó és a Dobó utca** között.

Állami beruházások

Állami forrásból megvalósuló beruházás a **Győrt Pannonhalmával összekötő kerékpárút** megépítése. Az engedélyeztetési folyamat lezajlott, a kérdés az az, mikor kerül sor a közbeszerzési kiírásra a kivitelezés tekintetében.

A jóváhagyott tervek szerint a kerékpárút Nyúl községben belül a körforgalomból kiindulva a temető és a templom közötti járdaszakasz felújítását tartalmazná, majd a takarékszövetkezet és az Ady utca közötti szakaszon folytatódna 2,7 méter szélességben, melyből 2 m aszfaltos, és 70 cm térköves burkolat lenne. Onnan a gyalogátkelőhelyen átvezetve a Kossuth Lajos utca vasút

felőli szakaszán menne a Hunyadi telep felső utcáján át az Új utcáig, ahol visszatérne a Kossuth L. utcára. Itt továbbmenne a jelenlegi járda kiszélesítésével a Kert utcáig, majd a Kert utcán haladna tovább. A projekt keretében folytatódna a Kert utca burkolása a hídon túli szakaszon, majd a kerékpárút a Vízmű mögött térne vissza a 82-es főútra, és menne tovább Écs felé.

Szintén községünket érintő nagy volumenű projekt a **8311. számú út felújítása**, mely községünkben a Szabadság utcát és a Tánicsics Mihály utat érinti. TOP forrásból 2018-ban elkészült a Szabadság utca és a Tánicsics utca Szurdik csomópontig tartó szakaszának burkolat felújítása, valamint a Tánicsics utca – Szurdik - Jókai utca csomópont teljes körű átépítése.

A további tervek Nyúl községben magukban foglalják az **út szélesítését, egyoldali nyílt és egyoldali zárt csapadékvíz elvezető rendszer kiépítését, valamint egy szélesebb járda megépítését. A koncepció tartalmazza a vízvezetés megoldását** is a levezető árkokon keresztül a befogadó csatorna felé. Az egész beruházás tervezett értéke a nyúli, győrújbaráti és ménfőcsanaki szakaszra **3 milliárd Ft**, ami a **Modern Városok Program** keretében valósul meg. Ez Nyúlon kívül Győrújbaráton érintené az István utca teljes szakaszát, a „Kontra-sarkon” egy körforgalmi csomópont építését, valamint Győr-Ménfőcsanakon a volt malom és a 83-as főút közötti szakasz rekonstrukcióját.

Célunk, hogy a nagy projekt megvalósítása során elkészüljön pótlólagosan a **Szabadság utca két oldali árokfedése**, valamint a **Tánicsics utca** elkészült szakaszán az **árkok lefedése** is. A beruházás még tervezés alatt áll, így egyre kevesebb a realitás a 2019-es kivitelezésre, de reménykedünk benne, hogy az akadályok 2020-ra elhárulnak a megvalósítás elől.

Fejlesztési koncepciók

Nagy pozitívumot hozhat a település jövőjében az elkészült Települési Fejlesztési Stratégia, illetve Turisztikai marketing stratégia is. Ezek lényegre törően megfogalmazzák azokat a kihívásokat és tendenciákat, amelyek Nyúl Község nagyon jó földrajzi elhelyezkedéséből, fejlett intézményi és infrastrukturális háttéréből fakadnak. A koncepció, a helyzetelemzés, a problémafeltárás és a prognózisok mellett válaszokkal is szolgál a felmerülő problémák, kihívások és társadalmi igények megoldására. Egy komoly lehetőséget ad arra a képviselőtestületnek, hogy Nyúl Község jövőjét tudatosan, koncepcionálisan és megfogalmazott célok mentén vezesse és formálja.

Bízva az eredményes településfejlesztésben, kérem a Tisztelt Képviselőtestületet a koncepció elfogadására.

Schmiedt Henrik
polgármester